

Quickscan natuuronderzoek terrein van Recycling Tiel aan de Panovenweg 21 in Tiel

In het kader van de Wet Natuurbescherming - soortenbescherming

Quickscan natuuronderzoek terrein van Recycling Tiel aan de Panovenweg 21 in Tiel

In het kader van de Wet Natuurbescherming - soortenbescherming

In opdracht van:

Recycling Tiel B.V.
Vondelingenplaat 17
3196 KL VONDELINGENPLAAT
Contactpersoon: [REDACTED]

Uitgevoerd door:

Ecochore Natuurtechniek
Ruitersweg 8
7152 DE EIBERGEN
T 0544-350297
M 06-[REDACTED]
E info@ecochore.nl
I www.ecochore.nl

Auteur: [REDACTED]
Collegiale toetsing: [REDACTED]
Veldwerk: [REDACTED]

Datum: januari 2021

Correspondentie door Ecochore Natuurtechniek vindt uitsluitend plaats op digitale wijze of op FSC/PEFC gecertificeerd papier.

Foto voorzijde: de grote, open, kale vlakte van deelgebied Noord met op de achtergrond het enige nog aanwezige gebouw.

*Ecochore Natuurtechniek is aangesloten bij Samenwerkingsverband Ecologie:
www.ecochore.nl*

INHOUD

INHOUD	3
1. AANLEIDING EN DOEL	4
2. INVENTARISATIEOPZET EN GEBIEDSBESCHRIJVING	5
2.1 Onderzoeksmethodiek	5
2.2 Gebiedsbeschrijving	5
2.3 Geplande werkzaamheden	6
2.4 Volledigheid inventarisatie	6
3. ONDERZOEKRESULTATEN	8
3.1 Flora	8
3.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestlocaties	9
3.3 Herpetofauna en vissen	10
3.4 Zoogdieren	11
3.5 Ongewervelden	12
4. TOETSING SOORTENBESCHERMING - WET NATUURBESCHERMING	13
4.1 Algemeen	13
4.2 Flora	13
4.3 (Broed)vogels	13
4.4 Herpetofauna en vissen	15
4.5 Zoogdieren	15
4.6 Ongewervelden	16
5. CONCLUSIE	17
LITERATUUR	18
BIJLAGEN	18
BIJLAGE 1: IMPRESSIE PLANGEBIED	19
BIJLAGE 2: SOORTBESCHERMING - WET NATUURBESCHERMING	21

1. AANLEIDING EN DOEL

Op de locatie Panovenweg 21, is de Recycling Tiel voornemens een circa 28 hectare groot terrein te ontwikkelen. Het plangebied betreft een grotendeels braakliggend gebied met enkele zanddepots en een bedrijfsgebouw.

Grenzend aan de zuidzijde van het gebied ligt een circa 10 hectare groot terrein dat eveneens zal worden ontwikkeld. Beide deelgebieden zijn in dit rapport opgenomen als zijnde deelgebieden Noord en Zuid.

Middels de Wet Natuurbescherming wordt een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. Als er plannen zijn om bepaalde (ruimtelijke) handelingen uit te voeren of wijzigingen aan te brengen in het bestemmingsplan, zal er onderzocht moeten worden of deze plannen, of onderdelen hiervan, nadelige effecten kunnen hebben op aanwezige, of mogelijk aanwezige, beschermde flora en fauna. Door het uitvoeren van een natuurtoets kan worden bepaald of dier- en plantsoorten negatieve gevolgen kunnen ondervinden van de werkzaamheden dan wel dat er gezocht moet worden naar mitigerende en/of compenserende maatregelen. Hiervoor kan het noodzakelijk zijn dat een ontheffing moet worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Dit is in de meeste gevallen de betreffende provincie waarin het project ligt.

Om inzichtelijk te krijgen of er sprake is van overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet Natuurbescherming, is aan Ecochore Natuurtechniek opdracht gegeven voor de uitvoering van een quickscan natuurtoets. Aan de hand van een quickscan wordt een indruk verkregen van de mogelijke waarden van een gebied voor flora en fauna en kan worden beoordeeld of voldoende verspreidingsgegevens van mogelijk aanwezige beschermde dieren en planten voorhanden is of dat nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht. Dit rapport beschrijft de bevindingen en consequenties van het uitgevoerde quickscan natuuronderzoek.

2. INVENTARISATIEOPZET EN GEBIEDSBESCHRIJVING

Voor het quickscan natuuronderzoek is de locatie op 23 december 2020 door een medewerker van Ecochore Natuurtechniek bezocht om zo een verwachting uit te kunnen spreken van het voorkomen van, dan wel het gebruik maken door, beschermde dier- en plantsoorten in het gebied, zoals vermeld in de Wet Natuurbescherming, Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn en Rode Lijsten.

2.1 Onderzoeksmethodiek

Iedere dier- en plantgroep heeft zijn eigen methode van inventarisatie om zo een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de betekenis van het gebied voor de betreffende soorten of soortgroepen.

Dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Er is zowel globaal gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna, als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens een éénmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het onderzoek zijn de aanwezige ecotopen intensief geïnspecteerd op aanwijzingen van beschermde of Rode lijstgenoteerde flora en fauna.

Als aanvulling op het veldbezoek zijn verspreidingsstabellen en verspreidingsatlassen, waaronder de NDFF, met waarnemingen van de locatie en directe omgeving, geraadpleegd op het voorkomen van beschermde of Rode Lijstgenoteerde soorten.

Aan de hand van de resultaten van het quickscanonderzoek kan worden aangegeven of nadere inventarisaties gewenst zijn of dat redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de effecten op aanwezige (beschermde) flora en fauna geen bedreiging opleveren en of ontheffing in het kader van de Wet Natuurbescherming noodzakelijk zijn.

Bezoekdatum	Starttijd	Weersgesteldheid	Onderzoeker
23-12-2020	dagbezoek	bew. 8/8, windkracht 2, droog/regen Bft ZW, 1 °C, droog	

Tabel 1: Bezoekdata en specificaties.

2.2 Gebiedsbeschrijving

De planlocatie is gelegen op het bedrijventerrein Kellen aan de Panoverweg 21 in Tiel in de gelijknamige gemeente.

Het plangebied wordt grotendeels ingeklemd door bedrijven. Aan de oostzijde stroomt het Amsterdam-Rijnkanaal waarvan een haven de noordzijde van het plangebied begrensd. Hier vormen stalen damwanden en gedeeltelijk gestapelde basaltblokken de oeverbescherming. Zowel het noordelijke als het zuidelijke terrein is grotendeels omheind. Langs de zuidrand, ter afscheiding van de Kellenseweg, is een aangeplante houtsingel met soorten als rode kornoelje, schietwilg, zwarte populier, ruwe berk, veldesdoorn, hazelaar, gewone es, gewone esdoorn, hondsroos en eenstijlige meidoorn aanwezig. De ondergroei bestaat voornamelijk uit braam.

Het plangebied is grofweg in twee delen verdeeld. Het noordelijke deel beslaat een oppervlakte van circa 28 hectare; het zuidelijke deel beslaat circa 10 hectare.

Het noordelijke deel wordt door de sloop van een voormalige glasfabriek grotendeels ingenomen door braakliggend, onbegroeid terrein. Verspreid liggen enkele gronddepots en materiaalopslag. Een deel van het terrein is semi-verhard. Aan de zuidzijde van het terrein staat een bedrijfsgebouw dat grotendeels is opgetrokken uit damwandprofielplaten. Enkele delen van het gebouw zijn opgetrokken uit gemetselde, gespouwde muren met diverse open stootvoegen.

Het zuidelijke deelgebied bestaat grotendeels uit een grazige vegetatie. Binnen het plangebied staan enkele bedrijfsgebouwen die geen onderdeel uitmaken van het onderzoeksgebied. Tussen de aanwezige bedrijfsgebouwen staan enkele oude fruitbomen als relict van een boomgaard. Deze boomgaard (en omringende 3 hectare) is in een eerdere fase middels een quickscan {Bakker, 2020} onderzocht.

Langs de randen en centraal in het gebied liggen enkele, gedeeltelijk, watervoerende sloten.

Zie voor gebiedsligging figuur 1 en een gebiedsimpresie bijlage 1.

2.3 Geplande werkzaamheden

Het voornemen is om binnen het noordelijke deelgebied diverse afvalstoffen en bouwgrondstoffen op te slaan en te bewerken.

In deze fase is nog niet duidelijk wat de bestemming van het huidige bedrijfsgebouw op het noordelijke terrein zal worden. Mogelijkheden zijn zowel sloop als grootschalige renovatie.

Het zuidelijke terrein zal ook worden ontwikkeld. Het meest zuidelijke deel van dit gebied, zal eveneens in gebruik worden genomen door een op te richten recyclingbedrijf. Voor het overige deel is de ontwikkeling nog niet concreet uitgewerkt.

De werkzaamheden kunnen worden aangemerkt als *Ruimtelijke Ingrepen*. Op deze definitie is de afweging in het kader van de Wet Natuurbescherming (hoofdstuk 4) gebaseerd.

2.4 Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie is uitgevoerd middels een quickscan. Bij dit type natuuronderzoek wordt aan de hand van feitelijke veldwaarnemingen, literatuur en expert judgement een inschatting gemaakt van de mogelijke ecologische waarden van het gebied voor beschermde soorten planten en dieren, een zogenaamde habitat geschiktheidsbeoordeling.

Bij een quickscan onderzoek blijft het onderzoek een steekproef en zullen bepaalde soorten niet zijn waargenomen en kunnen bepaalde functies mogelijk niet worden vastgesteld. Indien uit de toetsing blijkt dat een completer beeld van de soortensamenstelling noodzakelijk is, kunnen daardoor nadere inventarisaties noodzakelijk zijn.

De verkregen verspreidingsgegevens hebben een bepaalde 'houdbaarheidsdatum' waardoor het gebruik van verspreidingsgegevens aan een maximale gebruikperiode is gebonden. Indien aanwezigheid van beschermde soorten, of schade aan deze soorten, kan worden uitgesloten, wordt veelal een bruikbaarheidsperiode van circa 5-6 jaar gehanteerd. Voor zwaar beschermde soorten als bijvoorbeeld vleermuizen en vogels, geldt een bruikbaarheidsperiode van circa 2-3 jaar. Na deze periode zijn de gegevens verouderd en dient beoordeeld te worden of de gegevens voldoende up-to-date zijn om te kunnen gebruiken bij afwegingen voor ruimtelijke ingrepen. Voor dit alles geldt wel dat de planlocatie niet drastisch is veranderd waardoor nieuwe leefsituaties kunnen zijn ontstaan. Indien hiervan wel sprake is, kan een gedeeltelijke update of volledig nieuw onderzoek noodzakelijk zijn. Deze afweging dient door een ter zake kundig ecoloog of het bevoegd gezag te worden beoordeeld. Bij de resultaatbespreking worden middels literatuurstudie, tenzij anders vermeld, verspreidingsgegevens uit de periode 2011-2020 behandeld.

Figuur 1. Globale ligging onderzoeksgebied.
Bron: Google Earth.

- Uitsnede:
- Rood - deel gebied Noord - 28 ha
 - Blauw - deelgebied Zuid - 10 ha
 - ▲ - locatie bedrijfsgebouw Noord
 - △ - locatie hoogstamfruitboomgaard

3. ONDERZOEKSRESULTATEN

In dit hoofdstuk worden kort de bevindingen van het veldbezoek weergegeven. Ter aanvulling op de onderzoeksresultaten zijn verspreidingsatlassen geraadpleegd voor de kilometerhokken: 158-435, 159-435 en 158-437 en aangrenzende km-hokken.

In het volgende hoofdstuk worden de wettelijke consequenties en eventuele aanbevelingen beschreven. Voor een toelichting op de Wet Natuurbescherming wordt verwezen naar bijlage 2.

3.1 Flora

Veldbezoek

In het noordelijke deel zijn de afgelopen jaren diverse grondroerende werkzaamheden verricht en is grootschalig semiverharding aangebracht. Hierdoor is een groot deel van het terrein onbegroeid. Op enkele delen is een pioniersvegetatie aanwezig en met name de zone langs het Amersterdam-Rijnkanaal is begroeid met een grazige vegetatie.

Deelgebied Zuid bestaat uit een kruidenrijke vegetatie dat enkele malen per jaar wordt gemaaid.

De enige opgaande houtopstanden en struweel zijn aanwezig in het zuidelijke deelgebied en betreffen de relictten van een boomgaard en siertuin.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de aangetroffen vaatplanten.

akkerdistel	grote teunisbloem	perzikkruid
akkermelkdistel	haagwinde	pitrus
akkerwinde	harig wilgeroosje	reukloze kamille
beklierde basterdwederik	heer moes	ridderzuring
bezemkruid	herderstasje	riet
boerenwormkruid	hondsdrif	rode klaver
braam spec.	hondsroos	rode kornoelje
brede weegbree	kleefkruid	ronde ooiebaarsbek
Canadese fijnstraal	klein kroos	scherpe boterbloem
egelskop spec.	klein kruiskruid	schietwilg - opslag
gekroesde melkdistel	klein streepzaad	slipbladige ooievaarsbek
gestreepte witbol	kleine klaver	smalle weegbree
gevlekte aronskelk	kompassla	speerdistel
gewone berenklaauw	krulzuring	veldbeemdgras
gewone smeerwortel	kweek	veldbies
gewone vogelmuur	liggend walstro	vijfvingerkruid
gewoon struisgras	liguster - opslag	vlasbekje
gewoon timoteegras	madeliefje	vogelwikke
glanshaver	melganzevoet	witte dovenetel
grote bosardebij	moeras droogbloem	zilverschoon
grote brandnetel	moerasdroogbloem	
grote kaardenbol	paardenbloem spec.	

Tabel 2: beknopte lijst aangetroffen wilde vaatplanten.

Beschermde soorten zijn niet aangetroffen in het plangebied. Gezien het beheer, de aanwezige vegetatie en de opbouw van het plangebied, zijn beschermde vaatplanten redelijkerwijs uit te sluiten.

Literatuur

In de database van de NDFF zijn van de afgelopen 10 jaar binnen het kilometerhok en de directe omgeving, geen waarnemingen van beschermde soorten bekend geworden.

Wel zijn uit de (ruime) omgeving verschillende bedreigde soorten van de Rode lijst bekend geworden: bosaardbei (gv), gladde ereprijs (kw), kruisbladwalstro (kw), oot (kw) en stinkende kamille (bd).

Deze soorten zijn met name aangetroffen in bermen, braakliggende terreinen binnen het bedrijventerrein Kellen en langs de oevers van het Amsterdam-Rijnkanaal.

kw = kwetsbaar
gv = gevoelig
bd = bedreigd

Geschiktheid plangebied

Gezien de aard van het plangebied met een groot aandeel pioniersvegetatie en het zuidelijke deel met een grazige vegetatie, is de aanwezigheid van bovengenoemde vaatplanten van de Rode lijst redelijkerwijs mogelijk. Doordat het veldwerk in de winter heeft plaatsgevonden, kunnen soorten zijn gemist. Binnen het zuidelijke gedeelte dat in 2020 is onderzocht {Bakker, 2020}, zijn deze soorten niet waargenomen.

3.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestlocaties

Veldbezoek

De aanwezige ecotopen op de planlocatie en de directe omgeving, bieden potentiële broedgelegenheden voor soorten uit ecologische groepen als:

- Bebouwing
- Grazige vegetaties
- Houtopstanden
- Open vlakten

Tijdens het veldbezoek zijn enkele vogelsoorten aangetroffen. Enkele soorten zijn niet specifiek gebonden aan het plangebied als meerkoet, wilde eend, grauwe gans en zilvermeeuw. Andere soorten als graspieper en putter waren foeragerend aanwezig in de pioniersvegetaties.

Aan de oostzijde van het gebouw zijn in een nis onder een ventilatierooster, sporen aangetroffen die duiden op een slaapplek. Gezien de sporen en de locatie betreft het vermoedelijk een slaapplek van een solitaire kerkuil. Er zijn echter geen braakballen gevonden die dit bevestigen. Het gebouw biedt geen geschikte broedmogelijkheden waardoor een broedlocatie kan worden uitgesloten.

In het zuidelijke deelgebied is in de voormalige hoogstamfruitboomgaard een tweetal nesten aangetroffen. Er zijn geen bewoningssporen gevonden die recent gebruik bevestigen. De NDFF bevat waarnemingen sinds 2018 van territoriale ransuilen op deze locatie. Doordat deze uilensoort veelal ekster- en kraaiennesten gebruikt als broedlocatie, is het goed mogelijk dat een van de nesten in gebruik is door deze uilensoort. Er zijn echter geen sporen van ransuilen gevonden.

Het beschermingsregime van de groep vogelsoorten is opgedeeld in 5 categorieën waarbij de nestlocaties leidend zijn. In bijlage 2 is een toelichting op de 5 verschillende categorieën en bijhorende soorten beschreven.

Categorie 1-4 soorten

Van soorten uit deze categorieën zijn alleen enkele sporen waargenomen als kerkuil en mogelijke ransuilnesten.

Op het braakliggende terrein in deelgebied Noord, zijn nesten of vaste rustlocaties van soorten uit deze categorieën uit te sluiten. Voor deze soorten ontbreken op de open vlakke geschikte broedlocaties.

Het gebouw in deelgebied Noord biedt in potentie wel enkele geschikte broedmogelijkheden voor met name huismus. In de huidige staat ontbreekt het echter aan geschikte toegangsmogelijkheden voor overige soorten uit deze categorie. Ook voor kerkuil zijn geen nestlocaties beschikbaar.

Zoals beschreven biedt het zuidelijke deelgebied een mogelijke broedlocatie voor ransuil. Overige soorten uit categorie 1-4 zijn niet te verwachten binnen dit deelgebied.

In de directe omgeving kunnen wel enkele soorten in houtopstanden en bedrijventerreinen tot broeden komen. Dit zijn bijvoorbeeld soorten als buizerd, torenvalk en roek. Deze soorten kunnen daardoor binnen het plangebied foeragerend worden aangetroffen.

Categorie 5 soorten

Van soorten uit categorie 5 zijn geen waarnemingen gedaan.

Literatuur

De NDFF en de atlas van Nederlandse broedvogels laat in de kilometerhokken waarbinnen het plangebied ligt en de omliggende hokken, een groot aantal algemene broedvogels zien. Hierbij zijn ook enkele categorie 1-4 soorten die in de directe omgeving van het plangebied broedend of territoriumindicerend zijn aangetroffen als buizerd, huismus, boomvalk, grote gele kwikstaart, roek, ransuil, torenvalk en sperwer.

Geschiktheid plangebied

Categorie 1-4 soorten

Als foerageergebied is het noordelijke deelgebied voor verschillende soorten geschikt waaronder buizerd, ransuil, torenvalk en kerkuil. Alleen het gebouw biedt voor huismus enkele broedmogelijkheden en mogelijke vaste rustplaats voor kerkuil.

In het zuidelijke deel is vanuit de literatuur een territorium van ransuil bekend geworden. Broedlocaties van overige soorten uit categorie 1-4 kunnen worden uitgesloten.

Categorie 5 soorten

Het plangebied, en met name de groenstructuren langs de zuidrand van deelgebied Zuid, biedt potentieel leefgebied aan enkele categorie-5 soorten. Het merendeel van de soorten uit deze categorie is voor de broedlocaties afhankelijk van boomholten. De aanwezige bomen binnen deze singel bieden, door het ontbreken van geschikte holten, voor de meeste soorten geen geschikte mogelijkheden.

Overige soorten

Beide deelgebieden bieden potentiële broedmogelijkheden voor enkele bodembroeders als bijvoorbeeld veldleeuwerik, gele kwikstaart, graspieper en putter. De aanwezige sloten kunnen broedmogelijkheden bieden voor water- en oevervegetatieafhankelijke soorten als wilde eend, meerkoet en kleine karekiet.

3.3 Herpetofauna en vissen

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen van soorten uit deze groepen verricht. Binnen het plangebied zijn enkele watervoerende sloten aanwezig. De sloten in het noordelijke deelgebied staan het grootste deel van het jaar droog en staan niet in directe verbinding met oppervlaktewater. De watervoerende sloten vormen potentieel geschikte voortplantingsbiotopen vormen voor algemene amfibieën als gewone pad, bastaardkikker, bruine kikker en kleine watersalamander. Hierdoor kunnen deze soorten zwervend binnen beide deelgebieden worden aangetroffen. Beschermde vissoorten kunnen binnen het plangebied worden uitgesloten.

Voor reptielen ontbreekt het aan geschikt leefgebied. Eveneens zijn geen waarnemingen van reptielen op dispersieafstand van het plangebied bekend waardoor reptielen eveneens kunnen worden uitgesloten.

Literatuur

In de NDFF zijn vanuit omringende gebieden waarnemingen van bastaardkikker, gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander bekend geworden. Overige waarnemingen van reptielen en amfibieën zijn niet bekend.

Geschiktheid plangebied

Het plangebied is voor reptielen en beschermde vissen ongeschikt. De sloten bieden wel potentiële voortplantingsbiotopen aan enkele algemene amfibieënsoorten. Zwaar beschermde soorten zijn niet te verwachten door het ontbreken van populaties op dispersieafstand en het ontbreken van geschikt biotoop.

3.4 Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn waarnemingen verricht van haas (individuen en sporen), mol (molshopen) en woelmuizen (graafsporen - soort niet nader gedetermineerd).

Literatuur

In de NDFF zijn waarnemingen van grondgebonden zoogdieren bekend geworden uit de ruime omgeving van het plangebied. Dit zijn soorten als: bever, bruine rat, egel, haas, konijn, mol, muskusrat en vos. Deze zoogdieren (met uitzondering van mol, bruine rat en muskusrat) zijn beschermd middels artikel 3.10 van de Wet Natuurbescherming. Er zijn geen waarnemingen van kleine marterachtigen, eekhoorn of soort zoals beschermd conform Artikel 3.5 bekend geworden.

Geschiktheid plangebied

Het plangebied, en met name de houtsingel langs de zuidzijde van deelgebied Zuid, biedt enkele algemene zoogdiersoorten een potentieel geschikt leefgebied. Hierbij moet met name gedacht worden aan soorten als: ware muizen, woelmuizen, algemene spitsmuizen, egel, haas, vos en mogelijk eekhoorn en kleine marterachtigen. De eerstgenoemde soorten kunnen binnen de plangrenzen foeragerend en met verblijfplaatsen worden aangetroffen. Voor eekhoorn en kleine marterachtigen biedt het plangebied geen geschikt leefgebied. Voor deze soorten ontbreekt het grotendeels aan voldoende beschutting voor verblijfplaatsen als takkenhopen, ruigtestroken, struwelen en geschikt foerageergebied. Enkele delen van het zuidelijke deelgebied kunnen mogelijk wel een onderdeel vormen in het foerageergebied van bunzing indien een territorium van deze soort in de omgeving aanwezig is. Hierbij moet worden gedacht aan de meer structuurrijke oevers van de aanwezige sloten. Dit gebied is echter marginaal geschikt. Verblijfplaatsen van marterachtigen ontbreken binnen het plangebied.

Vleermuizen

Veldbezoek

De aanwezige ecochore¹ binnen het plangebied vormt een matig geschikt leefgebied voor vleermuizen. Doordat de meeste vleermuissoorten gebonden zijn aan opgaande structuren, kan met name de zuidelijke houtsingel, buiten het plangebied, voor vleermuizen een geschikt onderdeel in het foerageergebied vormen en kan deze singel eveneens fungeren als vlieggeleiding. De grotere open vlakten kunnen voor een soort als rosse vleermuis worden gebruikt als foerageergebied. Deze soort is niet zoals de meeste soorten gebonden aan geleidende structuren. Het Amsterdam-Rijnkanaal kan eveneens voor enkele soorten een onderdeel in het leefgebied vormen. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan meervleermuis, rosse vleermuis en mogelijk watervleermuis en ruige dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen van boombewonende soorten ontbreken binnen het plangebied.

Aan het gebouw in het noordelijke deelgebied, zijn diverse vleermuiskasten aan de gevel aanwezig. Het betreffen zowel kraamkasten als kleine kasten. Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen van vleermuizen of sporen van deze soorten vastgesteld. Dit is mede te verklaren doordat het veldwerk in de winterperiode en overdag is uitgevoerd. Ook kunnen eventuele sporen van vleermuizen door weersinvloeden snel verdwijnen waardoor bezetting van de kasten in de afgelopen zomerperiodes niet meer waarneembaar is.

Het gebouw is grotendeels opgetrokken uit gladde, stalen damwandpanelen en biedt mede hierdoor slechts weinig geschikte invliegopeningen. De aanwezige gemetselde hoge muren bij enkele gebouwdelen bieden echter wel geschikte mogelijkheden voor verblijfplaatsen. In de muren zijn verschillende open stootvoegen aanwezig waardoor de spouwmuren bereikbaar zijn als potentiële verblijfplaatsen voor soorten als ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Door het ontbreken van geleidende beplantingen is gewone dwergvleermuis minder aantrekkelijk. Echter geleiding via de

¹ Een ecochore is een ruimtelijk begrensde ecologische eenheid, gekenmerkt door een inwendige heterogeniteit in een halfnatuurlijk of cultuurlandschap. Een ecochore bestaat uit een verzameling ecotopen; bijvoorbeeld de verschillende aan elkaar grenzende ecotopen op en rond een erf of binnen een specifiek landschapstype. Samen vormen deze ecotopen een gevarieerd landschap.

dijk is wel mogelijk en daardoor is een verblijfplaats in de kasten of spouwmuren ook van deze soort niet op voorhand uit te sluiten.

Literatuur

In de NDFP zijn weinig waarnemingen van vleermuizen bekend geworden in de betreffende kilometerhokken. Het betreft waarnemingen van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis.

Geschiktheid plangebied

Verblijfplaatsen zijn alleen in het gebouw in deelgebied Noord mogelijk aanwezig. Zoals aangeven kunnen foeragerende rosse vleermuizen en mogelijke verblijfplaatsen van gewone en ruige dwergvleermuis en watervleermuis niet worden uitgesloten. Gewone grootoorvleermuis is niet te verwachten door het voor deze soort ontbreken van geschikt leefgebied.

3.5 Ongewervelden

Veldbezoek

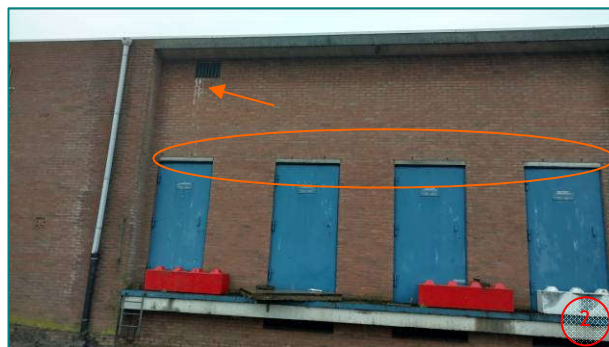
Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen van beschermde of Rode Lijstgenoteerde ongewervelden verricht.

Literatuur

In de NDFP zijn enkele waarnemingen bekend geworden van platte schijfhoren op circa 1,5 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Overige beschermde of rode lijst genoteerde ongewervelden zijn niet directe omgeving bekend geworden.

Geschiktheid plangebied

Het plangebied is voor beschermde of Rode Lijstgenoteerde insectensoorten ongeschikt als leefgebied. Binnen de planlocatie liggen geen ecotopen als vennen, watervoerende elementen, rottende eikenstobben en dergelijke, die voor deze beschermde ongewervelden een goede leefomgeving bieden. Het voorkomen van beschermde ongewervelden, als libellen, gestreepte waterroofkever, platte schijfhoren en dergelijke, is derhalve redelijkerwijs uitgesloten.

1. Relicten van hoogstamfruitboomgaard met aanwezige nesten.
2. Gedeelte van het gebouw in deelgebied noord met gemetselde, gespouwde muren en open stootvoegen - oranje ovaal. Hier zijn ook sporen van kerkuil zichtbaar - pijl.
3. Een van de vleermuiskraamkasten aan het gebouw in deelgebied Noord.

4. TOETSING SOORTENBESCHERMING - WET NATUURBESCHERMING

4.1 Algemeen

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. De soortenbescherming zoals in deze wetgeving is opgenomen, is de opvolger van de Flora- en faunawet uit 2002. In deze wetgeving is de bescherming van soorten opgenomen in drie artikelen:

- Artikel 3.1
- Artikel 3.5
- Artikel 3.10

Artikel 3.1 beschrijft de vogelsoorten zoals opgenomen in de Europese Vogelrichtlijn. Deze lijst omvat alle inheemse vogelsoorten. Verstoring of opzettelijke verontrusting van broedende vogels is niet toegestaan. Daarnaast zijn er enkele soorten die jaarrond gebruik maken van dezelfde broedlocaties of die afhankelijk zijn van specifieke locaties; deze locaties zijn jaarrond beschermd. Voor vogels is slechts ontheffing mogelijk voor belangen die betrekking hebben op bescherming van flora en fauna, veiligheid voor het vliegverkeer of volksgezondheid.

Soorten die vermeld staan in artikel 3.5 betreffen soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I en het Verdrag van Bonn. Afhankelijk van de ingreep en het effect op beschermde soorten, kunnen nadere onderzoeken met toetsing aan de wetgeving noodzakelijk zijn. Bij eventuele negatieve effecten kan een ontheffing noodzakelijk zijn. De mogelijkheid voor ontheffing wordt getoetst aan de belangen zoals opgenomen in de Europese richtlijnen. Onder dit Artikel vallen bijvoorbeeld alle soorten vleermuizen die door de vermelding op bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, Europese bescherming genieten. Soorten als bedoeld onder dit artikel worden in deze rapportage aangeduid als *strikt beschermde* soorten.

Soorten die vermeld staan in artikel 3.10 zijn soorten van nationaal belang. Voor deze soorten geldt een iets milder beschermingsregime. Daarnaast zijn per provincie enkele soorten op de vrijstellingslijst geplaatst voor belangen als ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer. Afhankelijk van de aard van de werkzaamheden of doelstelling, kunnen soorten binnen dit artikel zijn vrijgesteld van ontheffing of is nader onderzoek en ontheffing noodzakelijk.

Zie voor een uitgebreidere toelichting bijlage 2.

4.2 Flora

Binnen het plangebied en de directe omgeving, zijn tijdens de quickscan en in de literatuur (NDFF) geen beschermde plantensoorten waargenomen waardoor deze soorten redelijkerwijs kunnen worden uitgesloten.

Aangezien beschermde soorten ontbreken en niet te verwachten zijn, is schade aan deze soorten uitgesloten en is nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk.

4.3 (Broed)vogels

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Wet Natuurbescherming. Ontheffing voor deze diergroep is in de meeste gevallen niet mogelijk.

Dit betekent dat het (opzettelijk) verstoren, verontrusten, doden en anderszins van vogels en nesten in beginsel niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het sterk aan te bevelen buiten het broedseizoen te starten met de werkzaamheden waardoor bij aanvang van het broedseizoen het verstoringseffect op vogels minimaal is.

Globaal kan worden gezegd dat de broedperiode, voor de mogelijk aanwezige soorten, ligt tussen 1 maart en 15 juli.

Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat indien broedende vogels in een andere periode van het jaar worden aangetroffen, hierbij zorgvuldig dient te worden omgegaan zodat verstoring van de broedende vogels wordt voorkomen.

Niet alle vogels maken jaarlijks een nieuw nest om te broeden. Een deel van de soorten gebruikt jaarlijks hetzelfde nest of dezelfde locatie om hun jongen groot te brengen. Ook zijn er soorten die jaarrond gebruik maken van vaste verblijfplaatsen. Voor deze soorten geldt dat de nest- of verblijflocaties jaarrond beschermd zijn en dat inzichtelijk gemaakt moet worden welke gevolgen de werkzaamheden voor deze soorten hebben.

De provincie hanteert een lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn: 'Aangepaste lijst beschermde vogelnesten' - zie ook bijlage 2. De nestlocaties en vaste verblijfplaatsen van de hierin beschreven soorten zijn ook in perioden beschermd als er tijdelijk geen gebruik van de nestlocatie wordt gemaakt. De betreffende soorten zijn verdeeld in 5 categorieën.

Categorie 1-4 soorten

In deelgebied Noord kan het gebouw in gebruik zijn door huismussen en als rustlocatie van kerkuil. Van beide soorten zijn nestlocaties en vaste rustlocaties jaarrond beschermd. Hierdoor is bij sloop of grootschalige renovatie van het gebouw voorafgaande nader onderzoek naar deze soorten noodzakelijk.

Het overige deel van deelgebied Noord is niet geschikt als broedlocatie voor soorten uit deze categorieën. Wel kan het een onderdeel vormen van het foerageergebied van in de omgeving aanwezige broedvogels als buizerd, torenvalk, ransuil en roek.

In deelgebied Zuid is in de literatuur een nestlocatie van ransuil bekend geworden. Ondanks dat dit tijdens het quickscan onderzoek niet kon worden bevestigd, is aanwezigheid in het broedseizoen wel aannemelijk.

Door het verharderen, bebouwen en in gebruik nemen van beide deelgebieden, zal geschikt foerageergebied voor bovengenoemde soorten verdwijnen wat van invloed kan zijn op broedlocaties in de omgeving. Voor mogelijk aanwezige ransuilen zal zowel het verwijderen van de nestbomen als het omvormen van het terrein een negatief effect kunnen hebben.

Indien de ontwikkelingen negatieve effecten hebben op nestlocaties, vormt dit een overtreding van de Wet Natuurbescherming Artikel 3.1 lid 2 en 4. Hierdoor is nader onderzoek noodzakelijk naar de functie van beide deelgebieden voor de genoemde soorten uit categorie 1.4.

Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de broedperiode wat voor deze soorten globaal de periode februari-juli beslaat.

Categorie 5 soorten

Door het ontbreken van geschikte broedlocaties van deze soorten, is door de geplande ontwikkelingen geen significant negatief effecten te verwachten op de duurzame in standhouding van de populaties van deze soorten. Hierdoor zijn voor deze soorten geen nadere maatregelen noodzakelijk zijn.

Voor het uitvoeren van de voorgenomen ontwikkelingen is, afhankelijk van de geplande ontwikkeling, gericht nader onderzoek noodzakelijk.

- Ontwikkeling van de open gebieden in beide deelgebieden - nader onderzoek naar de functie als foerageergebied van buizerd, torenvalk, roek en ransuil in de periode februari-juli;
- Sloop of renovatie van het gebouw in deelgebied Noord - nader onderzoek naar huismus en kerkuil in de periode februari-juni;
- Ontwikkelingen deelgebied Zuid - nader onderzoek naar territorium ransuil en foerageerfunctie ransuil, torenvalk, buizerd en roek.

Indien de werkzaamheden *binnen* de broedperiode starten, is een nadere afweging door een ecoloog noodzakelijk in verband met mogelijk aanwezige broedvogels.

4.4 Herpetofauna en vissen

Binnen het plangebied zijn geen leefgebieden als voortplantings- of essentiële winterbiotopen van strikt beschermde amfibieën, reptielen of vissen aanwezig.

Enkele mogelijk aanwezige algemene amfibieënsoorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander, zijn vrijgesteld van ontheffing. Voor deze soorten geldt wel de Zorgplicht waardoor met name werkzaamheden aan de watervoerende elementen binnen het voortplantingsseizoen (globaal genomen maart-juli) dienen te worden voorkomen.

Doordat strikt beschermde amfibieën, reptielen en vissen ontbreken, is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk. Door de mogelijke aanwezigheid van enkele algemene (vrijgestelde) amfibieënsoorten, is in het kader van de Zorgplicht een nadere afweging voor werkzaamheden in de voortplantingsperiode beschreven.

4.5 Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn enkele (sporen van) grondgebonden zoogdieren waargenomen. De planlocatie, en de zone hier omheen, biedt enkele algemene zoogdiersoorten een potentieel geschikt leefgebied. Hierbij moet met name gedacht worden aan soorten als: ware muizen, woelmuizen, spitsmuizen, egel, haas en vos. Deze soorten zijn beschermd conform artikel 3.10 van de Wet Natuurbescherming maar staan vermeld op de vrijstellingslijst van de provincie Gelderland (= vrijstelling geldt voor Ruimtelijke Ontwikkelingen en Ingrepen). Er is daarom geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Binnen het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van strikter beschermde soorten als kleine marterachtigen, steenmarter en eekhoorn uitgesloten waardoor de kans op schade aan individuen door de werkzaamheden verwaarloosbaar is. Deze soorten zijn eveneens beschermd conform artikel 3.10 van de Wet Natuurbescherming maar staan niet op de vrijstellingslijst van Gelderland. Doordat beide deelgebieden nauwelijks tot niet geschikt zijn als foerageergebied voor genoemde marterachtigen, is geen nadere afweging noodzakelijk.

Voor grondgebonden zoogdieren is geen nadere afweging of ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen zijn beschermd conform artikel 3.5 van de Wet Natuurbescherming waardoor het opzettelijk verstoren en vernielen van vaste verblijfplaatsen zonder ontheffing niet is toegestaan. Ook vliegroutes en foerageergebieden vallen, mits als *essentieel* aan te merken, onder dit beschermingsregime.

Door de voorgenomen ontwikkelingen zullen geen opgaande lijnvormige structuren verdwijnen waardoor geen mogelijke vliegroutes zullen verdwijnen. De open terreinen bieden in potentie foerageermogelijkheden voor bijvoorbeeld rosse vleermuizen. Gezien de forse range van deze soort en de voor deze soort als foerageergebied zeer geschikte open uiterwaarden en buitengebied op voor deze soort relatief korte afstand aanwezig is, kan redelijkerwijs worden gesteld dat het bebouwen en verharderen van de deelgebieden geen significant negatief effect zal hebben op deze soorten.

Het slopen of grootschalig verbouwen van het aanwezige gebouw in deelgebied Noord, kan echter wel van invloed zijn op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. Deze verblijfplaatsen kunnen zowel in de aanwezige losse gevelkasten als ook in de spouwmuren van het gebouw aanwezig zijn.

Om meer inzicht te krijgen of de geplande werkzaamheden en ontwikkelingen negatieve effecten kunnen hebben op aanwezige soorten en te beoordelen of, en zo ja welke, maatregelen noodzakelijk zijn, bijvoorbeeld doordat verblijfplaatsen worden verwijderd, is het noodzakelijk nader onderzoek naar deze soortgroep uit te voeren. Voor deze afweging is het Vleermuisprotocol opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus in samenwerking met Gegevensautoriteit natuur en de zoogdierverseniging leidend. Zie bijlage 3 voor een vereenvoudigde Checklist uit het vleermuisprotocol.

Tijdens het onderzoek dient inzichtelijk gemaakt te worden of er vleermuizen gebruik maken van de planlocatie, welke soorten het betreft, welke typen verblijfsfuncties (kraam- of zomerverblijven of balts- en paarlocaties en winterverblijven) het gebouw heeft en welke effecten de werkzaamheden zullen hebben op de individuen en lokale populatie. Hiervoor zijn verschillende

onderzoeksmomenten noodzakelijk, verspreid over het zomerhalfjaar (april-september) - zie tabel 2. Het onderzoek dient te worden uitgevoerd door een vleermuisdeskundige.

Soortgroep	Aantal bezoeken	Tijdstip onderzoek	Type onderzoek	Periode van onderzoek
Vleermuizen: kraam - en zomerverblijven	3	avond/nacht en ochtend	bat-detector	april - 15 juli
Vleermuizen: Balts- en paarverblijven	2	avond	bat-detector	15 aug - eind sept

Tabel 2: Overzicht noodzakelijk aanvullende onderzoeken vleermuizen.

Door het ontbreken van recente én gedetailleerde verspreidingsgegevens van vleermuizen, is voor vleermuizen nader onderzoek in de periode (april) mei-september noodzakelijk voor het slopen (of renoveren) van het bedrijfsgebouw in deelgebied Noord. Indien verblijfplaatsen aanwezig zijn kan een ontheffing met mitigerende en compenserende maatregelen noodzakelijk zijn.

Voor de overige ontwikkelingen in deelgebieden Noord en Zuid is geen nader vleermuisonderzoek noodzakelijk.

4.6 Ongewervelden

Het plangebied en de directe omgeving vormen voor beschermde en Rode lijstgenoteerde vlinders, libellen en overige insecten en weekdieren redelijkerwijs geen geschikt leefgebied.

Voor het plangebied geldt dat er voor deze soortgroep geen beperkingen zijn ten aanzien van de Wet Natuurbescherming. Dat betekent concreet dat er geen nader onderzoek hoeft te worden uitgevoerd en er ook geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.

Voor ongewervelden is geen nadere afweging of ontheffing noodzakelijk.

5. CONCLUSIE

Het voornemen is om binnen het noordelijke deelgebied diverse afvalstoffen en bouwgrondstoffen op te slaan en te bewerken.

Mogelijk dat voor de ontwikkelingen een bedrijfsgebouw in deelgebied Noord zal worden gesloopt of gerenoveerd.

Het zuidelijke terrein zal ook worden ontwikkeld. Het meest zuidelijke deel van dit gebied, zal eveneens in gebruik worden genomen door een op te richten recyclingbedrijf. Voor het overige deel is de ontwikkeling nog niet concreet uitgewerkt.

Op de planlocatie is een natuuronderzoek uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Aan de hand van de hierdoor verkregen gegevens, aangevuld met literatuuronderzoek, is een goed beeld ontstaan van de waarde van de planlocatie voor beschermde dier- en plantsoorten.

Flora

Beschermde wilde vaatplanten ontbreken op de planlocatie waardoor geen schade aan deze soorten te verwachten is en geen nader onderzoek of een ontheffing noodzakelijk is.

Vogels

Voor het uitvoeren van de voorgenomen ontwikkelingen is, afhankelijk van de geplande ontwikkeling, nader onderzoek noodzakelijk bij:

- Ontwikkeling van de open gebieden van beide deelgebieden - nader onderzoek naar de functie als foerageergebied van buizerd, torenvalk, roek en ransuil in de periode februari-juli;
- Sloop of renovatie van het bedrijfsgebouw in deelgebied Noord - nader onderzoek naar huismus en kerkuil in de periode februari-juni;
- Ontwikkelingen in deelgebied Zuid - nader onderzoek naar territorium ransuil en foerageerfunctie ransuil, torenvalk, buizerd en roek.

Indien de werkzaamheden *binnen* de broedperiode starten, is een nadere afweging door een ecoloog noodzakelijk in verband met mogelijk aanwezige broedvogels.

Herpetofauna en vissen

Doordat strikt beschermde amfibieën, reptielen en vissen ontbreken, is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk. Door de mogelijke aanwezigheid van enkele algemene (vrijgestelde) amfibieënsoorten, is in het kader van de Zorgplicht een nadere afweging voor werkzaamheden in de voortplantingsperiode beschreven.

Grondgebonden zoogdieren

Voor deze soortgroep is geen nadere afweging of ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Door het ontbreken van recente én gedetailleerde verspreidingsgegevens van vleermuizen, is voor vleermuizen nader onderzoek in de periode (april) mei-september noodzakelijk voor het slopen (of renoveren) van het bedrijfsgebouw in deelgebied Noord. Indien verblijfplaatsen aanwezig zijn kan een ontheffing met mitigerende en compenserende maatregelen noodzakelijk zijn.

Voor de overige ontwikkelingen in deelgebieden Noord en Zuid is geen nader vleermuisonderzoek noodzakelijk.

Ongewervelden

Voor deze soortgroep is geen nadere afweging of ontheffing noodzakelijk.

Samenvattend - deelgebieden Noord en Zuid

- Voor vogels is nader onderzoek in de periode februari-juli noodzakelijk ten aanzien van broedterritorium van ransuil, nestlocaties van huismus, vaste verblijfplaats van kerkuil en effecten op het foerageergebied voor buizerd, ransuil, torenvalk en roek.
- Indien werkzaamheden binnen het vogelbroedseizoen worden uitgevoerd, is een nadere afweging door een ecoloog noodzakelijk in verband met mogelijke broedvogels.
- Voor vleermuizen is nader onderzoek noodzakelijk indien sloop of grootschalige werkzaamheden aan het bedrijfsgebouw in deelgebied Noord zullen worden uitgevoerd.
- Werkzaamheden aan watervoerende elementen dienen in het kader van de Zorgplicht buiten het voortplantingsseizoen te worden uitgevoerd.

LITERATUUR

- www.minlnv.nl
 - www.gelderland.nl
 - www.zoogdieratlas.nl
 - www.verspreidingsatlas.nl
 - www.ravon.nl
 - www.sovon.nl / rode lijst broedvogels
 - www.floron.nl / rode lijst vaatplanten 2014.
 - www.NDFF.nl
 - www.vogelatlas.nl
 - www.Bij12.nl - kennisdocumenten soorten.
-
- Bakker, S. 2020 Ecologische quickscan Panovenweg 21, Tiel. In het kader van de Wet natuurbescherming, Sint-Michielsgestel. Rapportnummer EQ-2039
 - Bouwens, S. (2017). Handreiking kleine marterachtigen in relatie tot soortbescherming - Provincie Noord-Brabant. Zoogdierverseniging.
 - Limpens, H., et al. 1997; Atlas van de Nederlandse Vleermuizen - Onderzoek naar verspreiding en ecologie; KNNV-uitgeverij.
 - Drs. E.J. Weeda et al. 2003; Nederlandse Ecologische Flora - Wilde planten en hun relaties. KNNV-uitgeverij.
 - Sierdsema H. 1995. Broedvogels en beheer. Het gebruik van broedvogelgegevens in het beheer van bos- en natuurterreinen. SBB-rapport 1995-1, SOVON-onderzoeksrapport 1995/04. SBB/SOVON, Driebergen/Beek-Ubbergen.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Impressie plangebied

Bijlage 2: Toelichting Wet Natuurbescherming - soortenbescherming

BIJLAGE 1: IMPRESSIE PLANGEBIED

Deelgebied Noord

1. Open, kaal braakliggend terrein met op de achtergrond de enige aanwezige bebouwing binnen het deelgebied.
2. Zicht op naastgelegen bebouwde terreinen.
3. Enkele delen hebben een pioniersvegetatie.
4. Enkele gronddepots binnen het terrein.
5. Kade aan de noordzijde.
6. Hekwerk en gronddepots langs de zijde van het Amsterdam-Rijnkanaal.
7. Aanwezig bedrijfsgebouw met damwandprofielplaten.
8. Achterzijde bedrijfsgebouw.

Deelgebied Zuid

1. Een van de watervoerende sloten met ontwikkelde watervegetatie.
2. Zuidzijde van het deelgebied met een hekwerk langs de houtsingel.
3. Talud aan de westzijde met naastgelegen industrie.
4. Open, grazige vlakte.
5. Relicten van een boomgaard.
6. Open, grazige vlakte.
7. Sloot langs de Panovenweg.
8. Watergang langs de dijk van het Amsterdam-Rijnkanaal.

BIJLAGE 2: SOORTBESCHERMING - WET NATUURBESCHERMING

Sinds 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming van kracht. Deze wet is de soortgerichte implementatie van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn en vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

Hoofdstuk 3 van de Wet Natuurbescherming regelt de bescherming van flora en fauna op soortniveau. Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde dieren of planten zijn in principe verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het "nee, tenzij"-principe). Het is dan ook altijd zaak om, waar mogelijk, activiteiten uit te voeren zonder schade aan beschermde dieren en planten aan te brengen.

De wet erkent de *intrinsieke waarde* van in het wild levende dieren. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen waarin van iedereen wordt geacht voldoende zorg' in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Dit is vastgelegd in *Artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming*.

Naast de aandacht voor beschermde soorten geldt voor alle in het wild levende dieren en planten een zorgplicht. Deze is vastgelegd in Artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Voor de in deze rapportage gemaakte toetsing zijn met name de onderstaande artikelen met verbodsbepalingen van toepassing:

- Artikel 3.1
- Artikel 3.5 en 3.8 lid 5
- Artikel 3.10

§ 3.1 - Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8 - lid 5

5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - i. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - ii. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - iii. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - iv. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - v. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten - nationaal

Artikel 3.10

2. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
3. Artikel 3.8 (ontheffingen voor soorten genoemd in Artikelen 3.5 *Red.*), met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermten, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
4. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Ontheffing en Vrijstellingsregeling

Wanneer beschermde soorten, zoals bedoeld onder Artikel 3.1, 3.5 en 3.10, voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door het bevoegd gezag. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de bepalingen in de Wet Natuurbescherming. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Wet Natuurbescherming.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet voldoende kan worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. In de meeste gevallen zal dit de betreffende provincie zijn. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de betreffende Artikelen.

Elke provincie heeft een soortenlijst gepubliceerd waarin soorten, zoals bedoeld in Artikel 3.10, in die betreffende provincie zijn vrijgesteld voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en bestendig beheer en onderhoud.

Vogels

Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Wet Natuurbescherming beschermd. Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Wet Natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 3.1. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Deze groep is opgedeeld in enkele categorieën waarop de verbodsbepalingen van artikel 3.1 lid 2 jaarrond van kracht zijn:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Het betreft de vogelsoorten:

● Boomvalk	(<i>Falco subbuteo</i>)
● Buizerd	(<i>Buteo buteo</i>)
● Gierzwaluw	(<i>Apus apus</i>)
● Grote gele kwikstaart	(<i>Motacilla cinerea</i>)
● Havik	(<i>Accipiter gentilis</i>)
● Huismus	(<i>Passer domesticus</i>)
● Kerkuil	(<i>Tyto alba</i>)
● Oehoe	(<i>Bubo bubo</i>)
● Ooievaar	(<i>Ciconia ciconia</i>)
● Ransuil	(<i>Asio otus</i>)
● Roek	(<i>Corvus frugilegus</i>)
● Slechtvalk	(<i>Falco peregrinus</i>)
● Sperwer	(<i>Accipiter nisus</i>)
● Steenuil	(<i>Athene noctua</i>)
● Wespandief	(<i>Pernis apivorus</i>)
● Zwarte wouw	(<i>Milvus migrans</i>)

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet strikt beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Wanneer een jaarrond beschermd nest wordt aangetroffen, dan dient altijd een omgevingscheck uitgevoerd te worden. Een deskundige dient te onderzoeken of er voor de soort in de omgeving voldoende plekken en materiaal aanwezig zijn om zelf een vervangende locatie te vinden en een vervangend nest te maken. Indien dit niet mogelijk is, dient een vervangende nestlocatie aangeboden te worden. Wanneer dit ook niet mogelijk blijkt, dient een ontheffing aangevraagd te worden. Ontheffing kan alleen verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Wettelijke belangen zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

Gedragscode

Voor regulier voorkomende werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkeling kan een vrijstelling van de verbodsbepalingen mogelijk zijn als u handelt conform een goedgekeurde gedragscode. Het kan gaan om handelingen in het kader van bestendig beheer of onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Zo is het onder de Wet Natuurbescherming mogelijk om via een gedragscode Europees beschermde vogel- en andere diersoorten vrij te stellen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, mits er sprake is van een bij respectievelijk Vogelrichtlijn of Habitatrichtlijn genoemd belang. In een gedragscode is beschreven hoe zorgvuldig gewerkt wordt opdat schade aan beschermde dieren en planten wordt voorkomen of tot een minimum beperkt. Voorwaarde is wel dat gewerkt dient te worden volgens een door de minister vastgestelde gedragscode. Hierbij is het van belang dat de gedragscode op de juiste wijze is geïmplementeerd in de organisatie of in het totaalplan van de werkzaamheden.

Voor meer informatie over de toepassing van de Wet Natuurbescherming: zie de brochure van het ministerie van Economische Zaken: "Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen" - 3 december 2016.